

ŚWIADCZENIA RODZINNE

Wnioski w sprawie ustalenia prawa do zasiłku rodzinnego oraz dodatków do zasiłku rodzinnego na kolejny okres zasiłkowy są przyjmowane:

DATA ZŁOŻENIA WNIOSKU	TERMIN WYPŁATY ŚWIADCZENIA I USTALENIA PRAWA DO ŚWIADCZENIA
1 lipiec - 31 lipiec (tylko drogą elektroniczną)	do 30 listopada
1 sierpień - 31 sierpień	do 30 listopada
1 wrzesień - 31 październik	do 31 grudnia
1 listopad - 31 grudzień	do ostatniego dnia lutego następnego roku

Zasiłek rodzinny i dodatki do zasiłku rodzinnego

Zasiłek rodzinny oraz dodatki do zasiłku rodzinnego przysługują, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę albo dochód osoby uczącej się nie przekracza **kwoty 674,00 zł.**

W przypadku gdy członkiem rodziny jest dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o umiarkowanym albo o znacznym stopniu niepełnosprawności, zasiłek rodzinny przysługuje, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę albo dochód osoby uczącej się nie przekracza **kwoty 764,00 zł.**

W przypadku przekroczenia kwoty uprawniającej daną rodzinę do zasiłku rodzinnego, zasiłek rodzinny i dodatki do zasiłku rodzinnego przysługują w wysokości różnicy między łączną kwotą zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami, a kwotą, o którą został przekroczony dochód rodziny.

Prawo do zasiłku rodzinnego i dodatków do tego zasiłku przysługuje:

1. rodzicom, jednemu z rodziców albo opiekunowi prawnemu dziecka, bądź też opiekunowi faktycznemu dziecka do ukończenia przez dziecko:
 - 18-go roku życia lub
 - nauki w szkole, jednak nie dłużej niż do ukończenia 21-go roku życia, albo
 - 24-go roku życia, jeżeli kontynuuje naukę w szkole lub w szkole wyższej i legitymuje się orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności.
2. osobie uczącej się w szkole lub w szkole wyższej, jednak nie dłużej niż do ukończenia 24-go roku życia.

Wysokość zasiłku rodzinnego wynosi:

- **95,00 zł miesięcznie** na dziecko w wieku 0 – 5 lat,
- **124,00 zł miesięcznie** na dziecko w wieku powyżej 5 – 18 lat,
- **135,00 zł miesięcznie** na dziecko w wieku powyżej 18 – 24 lat.

Zasiłek rodzinny nie przysługuje, jeżeli:

1. dziecko lub osoba ucząca się pozostają w związku małżeńskim;
2. dziecko zostało umieszczone w instytucji zapewniającej całodobowe utrzymanie albo w pieczy zastępczej;
3. osoba ucząca się została umieszczona w instytucji zapewniającej całodobowe utrzymanie;
4. pełnoletnie dziecko lub osoba ucząca się jest uprawniona do zasiłku rodzinnego na własne dziecko;
5. osobie samotnie wychowującej dziecko nie zostało ustalone, na rzecz dziecka od jego rodzica, świadczenie alimentacyjne na podstawie tytułu wykonawczego pochodzącego lub zatwierdzonego przez sąd, chyba że:
 - rodzice lub jedno z rodziców dziecka nie żyje,
 - ojciec dziecka jest nieznany,
 - powództwo o ustalenie świadczenia alimentacyjnego od drugiego z rodziców zostało oddalone,
 - sąd zobowiązał jednego z rodziców do ponoszenia całkowitych kosztów utrzymania dziecka i nie zobowiązał drugiego z rodziców do świadczenia alimentacyjnego na rzecz tego dziecka,
 - dziecko, zgodnie z orzeczeniem sądu, jest pod opieką naprzemienną obojga rodziców sprawowaną w porównywalnych i powtarzających się okresach;
6. członkowi rodziny przysługuje na dziecko zasiłek rodzinny za granicą, chyba że przepisy o koordynacji systemów

zabezpieczenia społecznego lub dwustronne umowy o zabezpieczeniu społecznym stanowią inaczej.

DODATEK Z TYTUŁU URODZENIA DZIECKA

Dodatek wypłacany jest jednorazowo w kwocie 1000,00 zł. Przysługuje, jeżeli wniosek o jego przyznanie zostanie złożony przed ukończeniem przez dziecko 1 roku życia. Dodatek przysługuje, jeżeli kobieta pozostawała pod opieką medyczną nie później niż od 10 tygodnia ciąży do porodu (przepisu tego nie stosuje się do osób będących prawnymi lub faktycznymi opiekunami dziecka, a także do osób, które przysposobiły dziecko).

Dodatkowe informacje:

- dodatek przysługuje opiekunowi faktycznemu dziecka w wieku do ukończenia przez dziecko pierwszego roku życia, jeżeli nie został przyznany rodzicom lub opiekunowi prawnemu dziecka
- w przypadku wystąpienia o przysposobienie więcej niż jednego dziecka lub urodzenia więcej niż jednego dziecka podczas jednego porodu dodatek przysługuje na każde dziecko

DODATEK Z TYTUŁU OPIEKI NAD DZIECKIEM W OKRESIE KORZYSTANIA Z URLOPU WYCHOWAWCZEGO

Przysługuje przez okres nie dłuższy niż: 24 miesiące, przy sprawowaniu opieki nad jednym dzieckiem; 36 miesięcy, przy sprawowaniu opieki nad więcej niż jednym dzieckiem urodzonym podczas jednego porodu; 72 miesiące, przy sprawowaniu opieki nad dzieckiem legitymującym się orzeczeniem o niepełnosprawności albo znacznym stopniu niepełnosprawności. Dodatek wypłacany w wysokości **400,00 zł miesięcznie** (przy czym świadczenie to jest dzielone w przypadku, gdy przysługuje za niepełny miesiąc).

Dodatkowe informacje:

Dodatek nie przysługuje osobie, jeżeli:

- bezpośrednio przed uzyskaniem prawa do urlopu wychowawczego pozostawała w stosunku pracy przez okres krótszy niż 6 m-cy,
- podjęła lub kontynuuje zatrudnienie lub inną pracę zarobkową, która uniemożliwia sprawowanie osobistej opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego,
- w okresie urlopu wychowawczego korzysta z zasiłku macierzyńskiego
- korzysta ze świadczenia rodzicielskiego
- dziecko zostało umieszczone w placówce zapewniającej całodobową opiekę, w tym w specjalnym ośrodku szkolno-wychowawczym i korzysta w niej z całodobowej opieki przez więcej niż 5 dni w tygodniu (z wyjątkiem podmiotu wykonującego działalność leczniczą) oraz w innych przypadkach zaprzestania sprawowania osobistej opieki nad dzieckiem.

DODATEK Z TYTUŁU SAMOTNEGO WYCHOWYWANIA DZIECKA

Przysługuje samotnie wychowującym dziecko matce lub ojcu, opiekunowi faktycznemu lub prawnemu dziecka, jeżeli nie zostało zasądzone świadczenie alimentacyjne na rzecz dziecka, ponieważ:

- drugi z rodziców dziecka nie żyje
- ojciec dziecka jest nieznany
- powództwo o ustalenie świadczenia alimentacyjnego od drugiego z rodziców zostało oddalone.

Wysokość świadczenia wynosi **193,00 zł miesięcznie** na dziecko, **nie więcej jednak niż 386,00 zł** na wszystkie dzieci. Kwota ta podlega podwyższeniu o 80,00 zł, w przypadku dziecka legitymującego się orzeczeniem o niepełnosprawności lub znacznym stopniu niepełnosprawności, nie więcej jednak niż o 160,00 zł na wszystkie dzieci.

DODATEK Z TYTUŁU KSZTAŁCENIA I REHABILITACJI DZIECKA NIEPEŁNOSPRAWNEGO

Przysługuje na pokrycie zwiększonych wydatków związanych z rehabilitacją lub kształceniem dziecka w wieku do ukończenia 16 roku życia, legitymującego się orzeczeniem o niepełnosprawności oraz powyżej 16 roku życia do ukończenia 24 roku życia, legitymującego się orzeczeniem o umiarkowanym albo o znacznym stopniu niepełnosprawności. Przyznawany jest w **wysokości 90,00 zł** miesięcznie na dziecko w wieku do 5 roku życia i w **wysokości 110,00 zł** na dziecko w wieku do powyżej 5 roku życia.

DODATEK Z TYTUŁU ROZPOCZĘCIA ROKU SZKOLNEGO

Przysługuje na częściowe pokrycie wydatków związanych z rozpoczęciem w szkole nowego roku szkolnego. Wypłacany jest **jednorazowo w wysokości 100,00 zł na dziecko**. Przysługuje również na dziecko odbywające roczne przygotowanie przedszkolne tzw. "zerówkę".

DODATEK DO ZASIŁKU RODZINNEGO Z TYTUŁU PODJĘCIA PRZEZ DZIECKO NAUKI W SZKOLE POZA MIEJSCEM ZAMIESZKANIA

Przyznawany na okres 10 miesięcy i przysługuje:

- w wysokości 113,00 zł miesięcznie w związku z zamieszkaniem w miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły ponadpodstawowej lub szkoły artystycznej, w której realizowany jest obowiązek szkolny i obowiązek nauki. Prawo do tego dodatku nabywają także dzieci lub osoby uczące się w szkole podstawowej, posiadające orzeczenie o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności.
- w wysokości 69,00 zł miesięcznie, w celu zapewnienia dziecku dojazdu z miejsca zamieszkania do miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły ponadpodstawowej lub szkoły artystycznej, w której realizowany jest obowiązek szkolny i obowiązek nauki w zakresie odpowiadającym nauce w szkole ponadpodstawowej.

DODATEK DO ZASIŁKU RODZINNEGO Z TYTUŁU WYCHOWANIA DZIECKA W RODZINIE WIELODZIELNEJ

Przysługuje w kwocie 95,00 zł miesięcznie na trzecie i każde następne dziecko w rodzinie. Przy określaniu liczby dzieci w celu ustalenia prawa do niniejszego dodatku brane są pod uwagę wyłącznie dzieci uprawnione do zasiłku rodzinnego.

Zasiłek pielęgnacyjny

Zasiłek pielęgnacyjny przysługuje niezależnie od wysokości dochodu w kwocie 215,84 zł miesięcznie:

- niepełnosprawnemu dziecku (dotyczy dziecka w wieku do lat 16 na podstawie orzeczenia o niepełnosprawności);
- osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia, legitymującej się:
 - orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności lub
 - orzeczeniem (ZUS) o całkowitej niezdolności do pracy i samodzielnej egzystencji lub
 - orzeczeniem (ZUS i KRUS) o niezdolności do samodzielnej egzystencji lub
 - orzeczeniem o zaliczeniu do I grupy inwalidzkiej;
- osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia, legitymującej się:
 - orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, jeżeli niepełnosprawność powstała w wieku do ukończenia 21 roku życia lub
 - orzeczeniem (ZUS) o całkowitej niezdolności do pracy lub
 - orzeczeniem o zaliczeniu do II grupy inwalidzkiej;
- osobie, która ukończyła 75 rok życia.

Zasiłek pielęgnacyjny nie przysługuje:

- osobie pobierającej dodatek pielęgnacyjny
- osobie przebywającej w instytucji zapewniającej całodobowe utrzymanie;
- gdy członkowi rodziny przysługuje za granicą świadczenie na pokrycie wydatków związanych z pielęgnacją tej osoby, chyba że przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego lub dwustronne umowy o zabezpieczeniu społecznym stanowią inaczej.

Zasady ustalania prawa do zasiłku pielęgnacyjnego:

- jeżeli wniosek o ustalenie prawa do zasiłku pielęgnacyjnego zostanie złożony w okresie trzech miesięcy, licząc od dnia wydania orzeczenia o niepełnosprawności lub orzeczenia o stopniu niepełnosprawności, prawo to ustala się, począwszy od miesiąca, w którym złożono wniosek o ustalenie niepełnosprawności lub stopnia niepełnosprawności. W przypadku złożenia wniosku o ustalenie prawa do zasiłku pielęgnacyjnego po upływie trzech miesięcy, licząc od dnia wydania orzeczenia o niepełnosprawności lub orzeczenia o stopniu niepełnosprawności, prawo do tego świadczenia ustala się, począwszy od miesiąca, w którym złożono wniosek o ustalenie prawa do zasiłku pielęgnacyjnego,
- prawo do zasiłku pielęgnacyjnego ustala się na czas nieokreślony, chyba że orzeczenie o niepełnosprawności lub orzeczenie o stopniu niepełnosprawności zostało wydane na czas określony,
- w przypadku wydania orzeczenia o niepełnosprawności lub orzeczenia o stopniu niepełnosprawności na czas określony prawo do zasiłku pielęgnacyjnego ustala się do ostatniego dnia miesiąca, w którym upływa termin ważności orzeczenia.

Świadczenie pielęgnacyjne na „starych zasadach”

Pobierając świadczenie pielęgnacyjne na „starych zasadach” opiekun nadal nie może podejmować żadnej pracy.

Zgodnie z ustawą z dnia 7 lipca 2023r. o świadczeniu wspierającym opiekunowie, którzy uzyskali prawo do świadczenia pielęgnacyjnego do dnia 31 grudnia 2023r. zachowują tzw. prawa nabyte co oznacza, że względem tych osób nadal będą obowiązywały przepisy dotychczasowe.

Zasada ta dotyczy również tych opiekunów, którzy będą ubiegać się ponownie o ustalenie prawa do świadczenia pielęgnacyjnego, byli uprawnieni do świadczenia do dnia 31 grudnia 2023r., ale utracili prawo do niego w związku z utratą przez osobę wymagającą opieki ważności orzeczenia o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności. Jednakże warunkiem zachowania prawa jest złożenie wniosku o nowe orzeczenie o stopniu niepełnosprawności albo niepełnosprawności w terminie 3 miesięcy od dnia następującego po dniu, w którym upłynął termin ważności dotychczasowego orzeczenia, a następnie złożenie wniosku o ustalenie prawa do świadczenia pielęgnacyjnego w terminie 3 miesięcy, licząc od dnia wydania orzeczenia o stopniu niepełnosprawności albo o niepełnosprawności.

Świadczenie pielęgnacyjne przysługuje niezależnie od wysokości dochodu rodziny. Wysokość świadczenia pielęgnacyjnego od 01.01.2024 r. wynosi 2988,00 zł miesięcznie. Wysokość świadczenia na następny rok kalendarzowy podlega ogłoszeniu w drodze obwieszczenia przez ministra właściwego do spraw zabezpieczenia.

Świadczenie pielęgnacyjne przysługuje:

- matce albo ojcu,
- opiekunowi faktycznemu dziecka,
- osobie będącej rodziną zastępczą spokrewnioną w rozumieniu ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- innym osobom, na których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy ciąży obowiązek alimentacyjny, z wyjątkiem osób o znacznym stopniu niepełnosprawności

– jeżeli nie podejmują lub rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w celu sprawowania opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji.

Osobom innym niż spokrewnione w pierwszym stopniu z osobą wymagającą opieki, przysługuje świadczenie pielęgnacyjne, w przypadku gdy spełnione są łącznie następujące warunki:

- rodzice osoby wymagającej opieki nie żyją, zostali pozbawieni praw rodzicielskich, są małoletni lub legitymują się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności;
- nie ma innych osób spokrewnionych w pierwszym stopniu, są małoletnie lub legitymują się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności;
- nie ma osób (tj. matki albo ojca, opiekuna faktycznego dziecka, osoby będącej rodziną zastępczą spokrewnioną), lub legitymują się one orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności.

Świadczenie pielęgnacyjne przysługuje, jeżeli niepełnosprawność osoby wymagającej opieki powstała:

- nie później niż do ukończenia 18. roku życia lub
- w trakcie nauki w szkole lub w szkole wyższej, jednak nie później niż do ukończenia 25. roku życia.

Świadczenie pielęgnacyjne nie przysługuje, jeżeli:

- osoba sprawująca opiekę:
- ma ustalone prawo do emerytury, renty, renty rodzinnej z tytułu śmierci małżonka przyznanej w przypadku zbiegu prawa do renty rodzinnej i innego świadczenia emerytalno-rentowego, renty socjalnej, zasiłku stałego, nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego, zasiłku przedemerytalnego lub świadczenia przedemerytalnego,
- ma ustalone prawo do specjalnego zasiłku opiekuńczego, świadczenia pielęgnacyjnego lub zasiłku dla opiekuna, o którym mowa w ustawie z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów;
- osoba wymagająca opieki:
- pozostaje w związku małżeńskim, chyba że współmałżonek legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności,
- została umieszczona w rodzinie zastępczej, z wyjątkiem rodziny zastępczej spokrewnionej, rodzinnym domu dziecka albo, w związku z koniecznością kształcenia, rewalidacji lub rehabilitacji, w placówce zapewniającej całodobową opiekę, w tym w specjalnym ośrodku szkolno- wychowawczym, z wyjątkiem podmiotu wykonującego działalność leczniczą i korzysta w niej z całodobowej opieki przez więcej niż 5 dni w tygodniu;

- na osobę wymagającą opieki inna osoba ma ustalone prawo do wcześniejszej emerytury;
- na osobę wymagającą opieki jest ustalone prawo do dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego, prawo do specjalnego zasiłku opiekuńczego, prawo do świadczenia pielęgnacyjnego lub prawo do zasiłku dla opiekuna, o którym mowa w ustawie z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów;
- na osobę wymagającą opieki inna osoba jest uprawniona za granicą do świadczenia na pokrycie wydatków związanych z opieką, chyba że przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego lub dwustronne umowy o zabezpieczeniu społecznym stanowią inaczej.

Zasady ustalania prawa do świadczenia pielęgnacyjnego:

- w przypadku złożenia wniosku o ustalenie prawa do świadczenia pielęgnacyjnego w terminie trzech miesięcy od dnia wydania orzeczenia o niepełnosprawności lub orzeczenia o stopniu niepełnosprawności, prawo do świadczenia przysługuje od miesiąca, w którym złożono wniosek o ustalenie niepełnosprawności lub stopnia niepełnosprawności.
- złożenie wniosku po upływie trzech miesięcy od dnia wydania orzeczenia, skutkuje przyznaniem prawa do świadczenia począwszy od miesiąca, w którym złożono wniosek o ustalenie prawa do świadczenia pielęgnacyjnego.
- prawo do świadczenia ustala się na czas nieokreślony, chyba że orzeczenie o niepełnosprawności lub orzeczenie o stopniu niepełnosprawności zostało wydane na czas określony,
- w przypadku wydania orzeczenia o niepełnosprawności lub orzeczenia o stopniu niepełnosprawności na czas określony prawo do świadczenia pielęgnacyjnego ustala się do ostatniego dnia miesiąca, w którym upływa termin ważności orzeczenia.

W przypadku, gdy o świadczenie pielęgnacyjne ubiegają się rolnicy, małżonkowie rolników bądź domownicy, świadczenia te przysługują odpowiednio:

- rolnikom w przypadku zaprzestania prowadzenia przez nich gospodarstwa rolnego;
- małżonkom rolników lub domownikom w przypadku zaprzestania prowadzenia przez nich gospodarstwa rolnego albo wykonywania przez nich pracy w gospodarstwie rolnym.

Świadczenie pielęgnacyjne na „nowych zasadach”

Świadczenie pielęgnacyjne na „nowych zasadach” umożliwia opiekunowi pobieranie tego świadczenia równoległe z pracą zawodową, prowadzeniem działalności gospodarczej czy pobieraniem świadczeń emerytalno-rentowych.

Wysokość świadczenia pielęgnacyjnego od 01.01.2024r. wynosi 2988,00 zł miesięcznie. Wysokość świadczenia na następny rok kalendarzowy podlega ogłoszeniu w drodze obwieszczenia przez ministra właściwego do spraw zabezpieczenia.

Świadczenie pielęgnacyjne przysługuje:

- matce albo ojcu,
- innym osobom, na których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy ciąży obowiązek alimentacyjny, a także małżonkom,
- opiekunowi faktycznemu dziecka,
- rodzinie zastępczej, osobie prowadzącej rodzinny dom dziecka, dyrektorowi placówki opiekuńczo-wychowawczej, dyrektorowi regionalnej placówki opiekuńczo-terapeutycznej albo dyrektorowi interwencyjnego ośrodka preadopcyjnego
– jeżeli sprawują opiekę nad osobą w wieku do ukończenia 18. Roku życia legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji.

Świadczenie pielęgnacyjne nie przysługuje, jeżeli:

- osoba sprawująca opiekę ma ustalone prawo do specjalnego zasiłku opiekuńczego, świadczenia pielęgnacyjnego lub zasiłku dla opiekuna, o którym mowa w ustawie z dnia 4 kwietnia 2014r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów;
- osoba wymagająca opieki została umieszczona lub przebywa w domu pomocy społecznej, zakładzie opiekuńczo-leczniczym, zakładzie pielęgnacyjno-opiekuńskim, placówce zapewniającej całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku, o której mowa w przepisach o pomocy społecznej, zakładzie karnym, zakładzie poprawczym, areszcie śledczym albo schronisku dla nieletnich;
- osoba wymagająca opieki jest uprawniona za granicą do świadczenia na pokrycie wydatków związanych z opieką, chyba że przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego lub dwustronne umowy o zabezpieczeniu społecznym stanowią inaczej;
- na osobę wymagającą opieki inna osoba jest uprawniona za granicą do świadczenia na pokrycie wydatków związanych z opieką, chyba, że przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego lub dwustronne umowy

o zabezpieczeniu społecznym stanowią inaczej;

- na osobę wymagającą opieki jest ustalone prawo do specjalnego zasiłku opiekuńczego, prawo do świadczenia pielęgnacyjnego lub prawo do zasiłku dla opiekuna, o którym mowa w ustawie z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów.

Zasady ustalania prawa do świadczenia pielęgnacyjnego:

- w przypadku złożenia wniosku o ustalenie prawa do świadczenia pielęgnacyjnego w terminie trzech miesięcy od dnia wydania orzeczenia o niepełnosprawności lub orzeczenia o stopniu niepełnosprawności, prawo do świadczenia przysługuje od miesiąca, w którym złożono wniosek o ustalenie niepełnosprawności lub stopnia niepełnosprawności,
- złożenie wniosku po upływie trzech miesięcy od dnia wydania orzeczenia, skutkuje przyznaniem prawa do świadczenia począwszy od miesiąca, w którym złożono wniosek o ustalenie prawa do świadczenia pielęgnacyjnego,
- prawo do świadczenia ustala się na czas nieokreślony, chyba że orzeczenie o niepełnosprawności lub orzeczenie o stopniu niepełnosprawności zostało wydane na czas określony,
- w przypadku wydania orzeczenia o niepełnosprawności lub orzeczenia o stopniu niepełnosprawności na czas określony prawo do świadczenia pielęgnacyjnego ustala się do ostatniego dnia miesiąca, w którym upływa termin ważności orzeczenia.

Obowiązek informowania o wszelkich zmianach

W przypadku wystąpienia zmian mających wpływ na prawo do świadczenia pielęgnacyjnego osoba otrzymująca świadczenie jest obowiązana do niezwłocznego powiadomienia o tym organu właściwego wypłacającego to świadczenie.

Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka

Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się żywego dziecka w **kwocie 1 000 zł na jedno dziecko** przysługuje matce lub ojcu dziecka, opiekunowi prawnemu albo opiekunowi faktycznemu dziecka, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę **nie przekracza kwoty 1922,00 zł**.

Wniosek o wypłatę jednorazowej zapomogi składa się w terminie 12 miesięcy od dnia narodzin dziecka, a w przypadku gdy wniosek dotyczy dziecka objętego opieką prawną, opieką faktyczną albo dziecka przysposobionego – w terminie 12 miesięcy od dnia objęcia dziecka opieką albo przysposobienia nie później niż do ukończenia przez dziecko 18. roku życia.

Zapomoga przysługuje, jeżeli kobieta pozostawała pod opieką medyczną nie później niż od 10 tygodnia ciąży do porodu.

Jednorazowa zapomoga nie przysługuje, jeżeli:

1. członkowi rodziny przysługuje za granicą świadczenie z tytułu urodzenia dziecka, chyba że przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego lub dwustronne umowy o zabezpieczeniu społecznym stanowią inaczej;
 2. osobie samotnie wychowującej dziecko nie zostało ustalone, na rzecz danego dziecka od jego rodzica, świadczenie alimentacyjne na podstawie tytułu wykonawczego pochodzącego lub zatwierdzonego przez sąd, chyba że:
- rodzice lub jedno z rodziców dziecka nie żyje,
 - ojciec dziecka jest nieznany,
 - powództwo o ustalenie świadczenia alimentacyjnego od drugiego z rodziców zostało oddalone,
 - sąd zobowiązał jedno z rodziców do ponoszenia całkowitych kosztów utrzymania dziecka i nie zobowiązał drugiego z rodziców do świadczenia alimentacyjnego na rzecz tego dziecka,
 - dziecko, zgodnie z orzeczeniem sądu, jest pod opieką naprzemienną obojga rodziców sprawowaną w porównywalnych i powtarzających się okresach.

Świadczenie rodzicielskie

Świadczenie rodzicielskie przysługuje:

- matce albo ojcu dziecka,
- opiekunowi faktycznemu dziecka w przypadku objęcia opieką dziecka w wieku do ukończenia 7 roku życia, a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego - do ukończenia 10 roku życia;
- rodzinie zastępczej, z wyjątkiem rodziny zastępczej zawodowej, w przypadku objęcia opieką dziecka w wieku do ukończenia 7 roku życia, a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego - do ukończenia 10 roku życia;
- osobie, która przysposobiła dziecko, w przypadku objęcia opieką dziecka w wieku do ukończenia 7 roku życia, a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego - do ukończenia 10 roku życia.

Świadczenie rodzicielskie przysługuje ojcu dziecka w przypadku:

- skrócenia okresu pobierania świadczenia rodzicielskiego na wniosek matki dziecka po wykorzystaniu przez nią tego

świadczenia za okres co najmniej 14 tygodni od dnia urodzenia dziecka;

- śmierci matki dziecka;
- porzucenia dziecka przez matkę.

Świadczenie rodzicielskie przysługuje przez okres:

- 52 tygodni - w przypadku urodzenia jednego dziecka przy jednym porodzie, przysposobienia jednego dziecka lub objęcia opieką jednego dziecka;
- 65 tygodni - w przypadku urodzenia dwojga dzieci przy jednym porodzie, przysposobienia dwojga dzieci lub objęcia opieką dwojga dzieci;
- 67 tygodni - w przypadku urodzenia trojga dzieci przy jednym porodzie, przysposobienia trojga dzieci lub objęcia opieką trojga dzieci;
- 69 tygodni - w przypadku urodzenia czworga dzieci przy jednym porodzie, przysposobienia czworga dzieci lub objęcia opieką czworga dzieci;
- 71 tygodni - w przypadku urodzenia pięciorga i więcej dzieci przy jednym porodzie, przysposobienia pięciorga i więcej dzieci lub objęcia opieką pięciorga i więcej dzieci.

Świadczenie rodzicielskie przysługuje od dnia:

- porodu - w przypadku matki lub ojca dziecka;
- objęcia dziecka opieką, nie dłużej niż do ukończenia przez dziecko 7 roku życia, a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego, nie dłużej niż do ukończenia przez nie 10 roku życia - w przypadku opiekuna faktycznego dziecka lub rodziny zastępczej niezawodowej;
- przysposobienia dziecka, nie dłużej niż do ukończenia przez dziecko 7 roku życia, a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego, nie dłużej niż do ukończenia przez nie 10 roku życia - w przypadku osoby przysposabiającej dziecko.

Świadczenie rodzicielskie nie przysługuje, jeżeli:

- co najmniej jeden z rodziców dziecka lub opiekun faktyczny dziecka lub rodzina zastępcza niezawodowa, otrzymują zasiłek macierzyński lub uposażenie za okres ustalony przepisami Kodeksu pracy jako okres urlopu macierzyńskiego, okres dodatkowego urlopu macierzyńskiego, okres urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego, okres dodatkowego urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego lub okres urlopu rodzicielskiego;
- dziecko zostało umieszczone w pieczy zastępczej - w przypadku rodziców dziecka lub osoby, która przysposobiła dziecko;
- jeden z rodziców dziecka lub opiekun faktyczny dziecka lub rodzina zastępcza niezawodowa, nie sprawują lub zaprzestali sprawowania osobistej opieki nad dzieckiem, w tym w związku z zatrudnieniem lub wykonywaniem innej pracy zarobkowej, które uniemożliwiają sprawowanie tej opieki;
- w związku z wychowywaniem tego samego dziecka lub w związku z opieką nad tym samym dzieckiem jest już ustalone prawo do świadczenia rodzicielskiego, dodatku do zasiłku rodzinnego, o którym mowa w art. 10, świadczenia pielęgnacyjnego, specjalnego zasiłku opiekuńczego lub zasiłku dla opiekuna, o którym mowa w ustawie z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów;
- osobie ubiegającej się o świadczenie rodzicielskie przysługuje za granicą świadczenie o podobnym charakterze do świadczenia rodzicielskiego, chyba że przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego lub dwustronne umowy o zabezpieczeniu społecznym stanowią inaczej.

Zasady ustalania prawa do świadczenia rodzicielskiego:

- W sytuacji pobierania przez osobę wnioskującą zasiłku dla bezrobotnych świadczenie rodzicielskie przysługuje w wysokości różnicy między kwotą świadczenia rodzicielskiego, a kwotą pobieranego przez kobietę zasiłku dla bezrobotnych pomniejszonego o zaliczkę na podatek dochodowy od osób fizycznych.
- W przypadku gdy wniosek o ustalenie prawa do świadczenia rodzicielskiego został złożony w terminie 3 miesięcy, licząc od dnia urodzenia, przysposobienia dziecka albo od dnia objęcia dziecka opieką, świadczenie przysługuje począwszy od miesiąca urodzenia lub przysposobienia dziecka albo od miesiąca objęcia dziecka opieką.
- Jeżeli wniosek zostanie złożony po tym terminie, nie później jednak niż w okresie na jaki przysługuje świadczenie, prawo do świadczenia rodzicielskiego ustala się od miesiąca złożenia wniosku.

Obowiązek informowania o wszelkich zmianach

W przypadku wystąpienia zmian mających wpływ na prawo do świadczeń rodzinnych osoba otrzymująca świadczenie jest obowiązana do niezwłocznego powiadomienia o tym organu właściwego wypłacającego to świadczenie.

PODSTAWA PRAWNA

-
- Ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t. j.: Dz. U. z 2024 r. poz. 323);

- Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 6 lipca 2023 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o przyznanie świadczeń rodzinnych oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku, zaświadczeniach i oświadczeniach o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1340);
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 sierpnia 2021 r. w sprawie wysokości dochodu rodziny albo dochodu osoby uczącej się stanowiących podstawę ubiegania się o zasiłek rodzinny i specjalny zasiłek opiekuńczy, wysokości świadczeń rodzinnych oraz wysokości zasiłku dla opiekuna (Dz. U. z 2021 r. poz. 1481).

Wzory wniosków o świadczenia dla rodzin do stosowania na okres 2024/2025

<https://www.gov.pl/web/rodzina/wzory-wnioskow-o-swiadczenia-dla-rodzin-aktualizacja-na-dzien-29052018-r-do-stosowania-takze-na-okres-20182019>